

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Telegrafulu ese de două ori pre septemana: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expeditor a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditor. Pretul pnenumeratiunei pentru Săbiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 46.

ANULU XXIII.

Săbiu in 1224 Iuniu 1875.

În celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platesc pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune

„Telegrafulu Romanu“

pre o jumetate de anu (Iuliu-Decem-bre) alu anului 1875. — Pretulu abonamentului pre 1/2 de anu e:

Pentru Săbiu 3 fl. 50 cr. v. a.

Pentru Monarchia austro-ungurésca 4 fl. v. a.

Pentru Romani'a și strai-natate, 6 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu întârziă cu tramiterea prenumeratiuni-loru.

Adresele ne rugăm a se scrie curatu, a se pune numai post'a ultima, dara nu câte două poste ul-time, și in locu de epistole de prenumeratiune recomandăm on. publ. avisurile postali, (**Posta-Utal-vány. — Post-Anweisung.**) că împreunate cu spese mai putiene și că mai sigure pentru înaintarea baniloru de prenumeratiune la

Editor'a „Telegrafului Ro-manu“ in Săbiu.

Revista diaristica.

Diuariulu „Kelet“, care s'a ocu-patu desu de românii din Transilvania mai alesu dela conferința din Săbiu încôce, revine de nou asupr'a atitudinei ce observa românii fatia de ale-gerile dietali.

„Sa nu se mire cetitorii foiei nô-stre, dice acestu organu, deca de nou ventilăm cestiunea româniloru transilvaneni; caus'a e ca noi suntemu convinsi, ca integritatea statului un-garu, independința și libertatea sea constitutiunale numai atunci voru fi asigurate pre deplinu, cându toti fâra distingere de rasa vomu întielege, ca cuvintele laureatului nostru poetu ce le a îndreptatu către patria: „Acést'a e lăganulu și preste putieniu și mor-mentulu teu, care te scutesce și te acopere; afara de dens'a (de patria) nu esiste altu locu pre sém'a ta, ori te va binecuvânta ori te va bate mân'a sortiei, intrins'a trebuie sa traiesci, intr'ens'a sa mori“ se potu aplecă atātu la cetatienii de limb'a româna și sasésca câtu și la magiari.

Dreptu acea noi suntemu con-vinsi, ca datorința noastră a tuturoru trebuie sa nesuiescă într'acolo, că prin schimbarea dăsa a ideiloru sa înceteze câtu mai curendu raportulu celu in-cordatu ce existe fâra îndoiéla înca și astadi între cetatienii patriei de di-verse limbi, și jalusi'a ce provine de aci.

Nu mai deca se va restabilî in-crederea reciproca si sinceritatea, dara numai atunci, vomu pute asteptă, că circuliatiunea vietiei nôstre sa ia unu cursu regulatu.

Deci nu putem decātu numai sa ne bucurăm, cându între români și sasi s'au aflatu cetatieni, cari voiescu sa aduca pre concetatenii de na-tiunea loru pre terenulu constitutiunale.

Nu scimu deca va succede respecti-viloru sa esileze din cerc. alegatoriloru români și sasi politic'a de natiunalitate și sa înadecineze constitutiunalismulu celu adeveratu. Dealtmintrene de-si acést'a nu s'aru puté ajunge înca pre tempulu alegeriloru de acum, trebuie

sa considerăm totusi de avantajiu împregiurarea, ca între concetatenii nô-stri români și sasi ocupa o positiune hotarita aceia, cari sunt capabili si gat'a a subordina interesulu comunu interesele locali și de alta natura.

Resfoiesca conducatorii români câtu mai desu paginile istoriei și se voru convinge, ca nu natiunea a do-banditu nice avantajiele acelu res-belu de exterminatiune ce l'a purtatu românii contr'a unei caste, dara nice folósele luptei din tempulu mai nou (din 1848.) ci absolutismulu, și convin-gendu-se despre acést'a sa staruiesca a face sa întielega și consangeniiloru.

Noi credemu ca acést'a nu pôte fi opera unui momentu, dara „dimi-dium facti, qui coepit, habet.“

Partid'a constitutiunale sasésca va poté sa progreseze mai usioru, pentru ca acestia voru avé de a face cu unu poporu mai cultu si ur'a con-ti'a rasei magiare înca nu are unu tre-cutu asiă esacerbatu, ei voru trebui numai sa franga puterea ierarhiei și burocratiei sasesci și intemplandu-se acést'a elementulu circumspectu sa-sescu nu va întârziă a se alipi de partid'a liberale.

Noi nu vomu avé sa mai facemu pentru membri magiari ai partidei li-berale altu ce-va, decātu sa spriginimu pre amicii de principiu români și sasi cari staruiescu către scopulu consti-tutiunale, sa primimu pre aceia in sirurile nôstre, cari se recomanda, dara numai pre aceia, cari cu buna cre-dintia au parasitu aspiratiunile loru natiunale, ce graviteza in afara.“

„Fremdenblatt“ dela 20 Iuniu n. discuta raportulu politicu dintre Au-stria și Ungaria. Preste putieniu, scrie organulu acést'a, ministri Ungariei se voru infatisă in Viena, pentru a per-tractă revisiunea conventiunei vamali și comerciali. Dupa cum vedemu din diaristic'a magiara ei voru face totu feliulu de pretensiuni și propuneri cari au scopulu de a exploată revisiunea in favorulu financierulu. Fatia de aceste manifestatiuni oficiosii din Viena au unu limbagiu neindatinatu, care ne face sa ne îndoinu in câtu-va de energi'a ce se astépta dela gu-vernulu. Pre tempulu amicitiei de optu ani ne obicinuiam a ne purtă fatia de Ungaria cu o prevenire alésa, asiă încātu acum trebuie sa presupunemu, ca inimile au suferitu o schimbare admirabila, deca espressionile forti de cari se folosescu oficiosii corespundu acuratu cu intentiunile adeverate.

Asiă numit'a paritate cu Ungaria nu justifica sacrificie noue materiale, pentruca afacerile nôstre financiali, câstigulu și bunastarea noastră nu per-mitu luculu unei prevenirii lasatôrie. Au trecut tempurile cându interesele politice se prefereau intereselor eco-nomice și cându ne incumetăm sa cumperăm aliantie straine seu comuniunea transcendentale cu banii contribuentiloru. Lips'a noastră nu se pôte tagadu e într'adeveru atātu de mare, câtu acést'a metoda nu amaresce nici chiaru pre cei ce o voiescu. Pôte ca atare logica de suditi voru aduce pre barbatii dela guvernulu pre calea cea adeverata.

Ori-ce statulu cu care avemu sa pactam, aru puté aduce la valóre aceste relatiuni in totu cuprinsulu loru, ori-care altu statulu recunósce adeverulu, ca „o mana spala pre alt'a, deca vrei sa iai, da“, dara Ungaria, statulu confrate, n'au ajunsu înca la

acestu punctu, in Ungaria se dice din contra, deca vrei sa eai, ia! Esperientia i-a consolidatu in acést'a opiniune doctrinaria. Cu o apucatura audace au câstigatu ungurii dela 1867 încôce totu câtu au cerutu. Nici o pretensiune nu li-au remasu neimplinita, intru câtu acést'a au aternatu dela consem-tamentulu cislaitaniloru.

Deca cu tôte aceste dorintiele un-guriloru nu s'au potutu satisfacé, vin'a nu cade pre ministrii seu consiliarii imperiali. Din diu'a cându deputatii unguresci ai complanării au contrac-tatu cu ai nostri pactulu financiau in care aceia luara partea leului, pâna la siedinti'a muta a delegatiuni-loru, in care istetimea unguresca a aprobatu monitorii Dunarei și pâna la inmultirea microscopica a cuotei cu ocaziunea anectarei confiniului, un-gurii n'avura nici unu desavantagiu din partea Cislaitaniei. Deca se facea o opositiune, de locu se devingea, su-punendu-ne fortiei maiore și notându simplulu la protocolu, situatiunea strem-torata.

Representantii nostri — ce e mai reu înca, totu-déun'a erau cu ce-va înainte pretensiuniloru unguresci. Inainte de a cutediă unu unguru sa precizeze ide'a complanării, Kaiserfeld predică deja evangeliulu paritătii; înainte de a avé deputatiunea com-planării icón'a intréga financiale, Brestel Giskra se apucau déjà sa rosgolésca sarcin'a precumpanitôria a financierulu pre umerii cislaitani. Ma-rele magistrulu de compturi cifra deci-malele crucieriloru și trecu cu vederea miliónele.

Punemu degetulu pre ran'a cea vechia, că sa nu se acopere înainte de a se vindecă deplinu. Ocaziunea se apropia, firesce reprezentantii nostri nu trebuie sa persiste totu pre punctulu de pâna acum. Ungurii se sciura geră totu-déun'a ca sunt nevinovati'a persecutata, au cerutu dela noi des-pagubire pentru cele ce li au facutu loru Bach și Kempen. Barbatii nostri socotira ca obtienu unu resultat stralucitu scurtandu povar'a de munte ce se astépta dela noi, cu ce-va, dara e tempulu sa înceteze acestu modu de cugetare.

Paritatea politica de aci înainte pôte stă fatia numai cu paritatea eco-nomica, sub acést'a din urma nu in-tielegemu paritatea aritmetica, dupa carea ambele jumetăti au sa presteze sume egale. Dara nu trebuie a se pre-feri una diumetate imperiale pre comtulu celei-lalte și desavantajiele de pâna acum trebuie despagubite pre venitoriu. Cu alte cuvinte, prestatiunea nostra materiale sa fia mai inica, au-tonomi'a economica mai mare. Acestu programulu recomandăm ministri-loru nostri. Deca interesele nôstre nu voru fi apretuite, ne punemu cilindru pre capu și ne departăm, cum au facutu si conducatoriulu magiariloru la 1867, care neconșientiend că discusiunea asupr'a bancei și puse cal-paculu pre capu și amerintiă ca se duce. Amerintiarea avu efect. Facemu si noi asisderea, ca e mai buna o pauza neplacuta decātu dupa o dauna de 10 ani sa avem de nou pactulu leului. —

Despre instalarea noului comite supremu in comitatulu Hunedôrei ni se scrie:

La noi in Hunedôr'a cu instalarea comitelui supremu Pogány György,

s'au inceputu si cortesirele acelor'a, carii déjà pasira că candidati de de-putati dietali: unulu fostulu comite supremu Török Daniel din Aiudu, si altulu Benedikti Albertu fostulu de-putatu dietalu de pâna acum. —

Partidele si pentru unulu si pentru altulu sunt slabutie pâna acum fi-resce la inceputu; dara Eljénuri totusi destule pre tôte stradele si flamure 3 colóre, se întielege domnesci. Altii tare infocati; românii inse pâna acum mai multu passivi, afara de vr'o 2—3 insi, cari si au déjà program'a lor.

Emigratiunea germaniloru in Romani'a.

(„Republique française.“)
(Fine.)

Unu faptu din cele mai remarca-bile este acést'a: ca invasiunea ger-mâniloru într'o tiéra este totu-déun'a precedata de aceea a jidaniloru. Sta-tistic'a austriaca este din nenorocire prea imperfecta pentru a lasă sa fia constatat prin cifre nerecusabile; dara toti autorii competinti se invo-iescu a recunósce acestu faptu. Iéca in ce termini d. Luiss se exprima in acést'a privintia:

„Politic'a Austriei a fostu in totu-déun'a de a favorisă introducerea ji-daniloru in provinciile negermane ale imperiului seu. Aceste poporatiuni i primiau dela inceputu că unu reflectu germanicu. Fiindu-ca jidanii vorbescu nemtiesce ei sunt unu pretextu pen-tru a introduce functionari austriaci.“

Amu semnalatu déjà acestu faptu într'un'a din revistele nôstre de sciin-tie istorice (3 Octobre 1873): „Se scie, diceamu noi atunci, ca jidanii, fatia cu sclavii si românii sunt din nenorocire apostolii germanismului. Pentru acést'a este de mare necesitate că românii sa aiba ochii deschisi asu-pr'a progreselor propagatiunei israe-lite si germane.“

Românii sciú acést'a; ei vedu cu spaima progresele acestoru rase in-vasorii, si se silescu sa le împedice, si fâra voi'a Austriei. De aci, acele pretinse persecutiuni alu câroru ecou se facu jidanii din occidente.

Ca acést'a persecutiune a fostu fôrte esagerata, o démonstra într'unu modu peremptoriu crescerea continuă a jidaniloru in Romani'a.

In 1849, ei erau 60.000. La 9 Februaru 1867, „Buletinulu Aliantie israelite“ publicatu la Parisu evaluă numerulu loru la 400.000, si, de atunci, poporatiunea lor a trebuit înca sa se mai inmultiesca. Cum sa se admita ca ei alérge cu o asiă mare graba într'o tiéra unde aru fi într'adeveru tiranisati, masacrati si innecati?

Articolulu 21 din constitutiunea româna garantéza tuturoru libertatea consciintiei, si jidanii uséza asiă de bine de acést'a libertate încātu au 279 sinagoge, Toleranti'a nu este mai putieniu mare fatia cu cele-lalte cul-turi. Catolicii, protestantii, gregorienii, chiaru unele secte bizare pre care Rusi'a le proscie că eretice, au nu-meróse biserici in Romani'a si practica religiunea lor in tóta libertatea si securitatea.

Cele ce precedu ne arata déjà ca ur'a, alu cărei obiectu sunt din nenorocire jidanii, n'are probabilmente dreptu cauza religiunea lor. O an-cheta fôrte seriósă si fôrte impartialu facuta de ambasadorele americanu dela Constantinopole, ne va aretă ca

numai naționalității germane și obiceiurilor jidanilor din România trebuie atribuit acestu antagonismu. Se poate da credința acestui documentu cu atât mai multă siguranță cu cât consulul general al statelor unite la București, D. Peixoto, este jidan; și acestu funcționar a trebuit să controleze și să verifice, deca nu sa le dea insesi, toate asertiunile raportului. Dă, vedem prin raportu că jidanii, căroră poporatiunea română se arată ostilă, vinu totu din Austriă sau din Rusia; unii au emigratu din Austriă „unde ei găsesc grea câștigă vieții și cei-lalți au fostu goniti din Rusia pentru diferite rațiuni; de acolo, ei se refugiază în România unde, prin faptele lor, facu pre seracu mai seracu.” D. Moris termina raportulu seu dîcîndu că multe intrige politice erau amestecate în aceste cestiuni, cari nu sîntu o afacere de religieune, ci de industria și naționalitate.

„Le Courier d'Orient”, studiîndu același subiectu, se întreba „deca este surprîndietoriu că numărulu continuu crescîndu alu jidanilor sa fi escitatu în poporatiunea română gelosă de caracterulu seu naționalu, o oarecare nelinișce și temerea de a fi debordată de o rasă exotica și rebela ori cărei aglomeratiuni sociale.”

În fine, „le Mémorial diplomatique” ne pare că a aretat foarte justu starea cestiunei.

Acestu diariu esplica lamuritu, că numai prin spiritul de conservatiune socială, iera nu prin fanatismu religios, românii se temu de contactulu jidanilor germani.

„Tota lumea știe, astadi, dice „le Mémorial diplomatique”, că israelitii români sîntu tratați bine în România; chiaru ei au recunoscutu acestă de curendu într-o scrisoare colectivă adresată unui din diarele din București. Aceia cari, de si nascuti în România, se considera că străini și se punu sub protecțiunea străină, n'au, ne pare, nici unu titlu special la simpatia românilor. Religieunea, ori-ce s'a disu, n'are nici unu amestec în acestă cestiune, care este mai nainte de toate o cestiune economica și de naționalitate.

Unu oarecare număr de români israeliti (!) ocupa într'adeveru pozițiuni importante în finanțele și universitatea română. Ceea ce românii urăscu

în jidanu, nu este israelitul, ci germanulu.

A civilisă Orientulu! Ieta cu ce frumoasă degisare germanii decorăză dorința lor de a cuceri Dunarea de jos!

Deca Orientulu nu se civilisăză, dîce d. Luis, apoi trebuie să convenim că „și pune în necasu. Germani, rusi, magiari, greci, români, chiaru jidanii, și disputa onora de ai aduce lumini.” Die deutsche Cultur, die deutsche Civilisation, repeta germanii, fără a voi să observe că chiaru aceste cuvinte Cultur și Civilisation ce sîntu obligați ale împrumută dela noi, arată că civilizațiunea și cultură intelectuală nu sîntu originare din țiera lor.

Ori-cine se poate întreba, deca austriacii sîntu proprii pentru acestă misiune civilisătoare. Detestabilulu drumu de feru cu care ei n'au dotatu România consuma capitalurile se în reparatiuni, și, deca trebuie să judecăm după acestu drumu talentele lor industriale, se va înțelegu pentru ce românii preferă a trimite studentii lor la Parisu mai bine de cât la Viena sau la Berlinu. Sîntu 800 studenți români la Parisu și 3 numai la Berlinu. Ieta cifre cari arată că influența avemu noi în acea țieră departată, fără a face mari silinții pentru a obține atâtă considerațiune.

Fi-va oare din punctulu de vedere moralu că austriacii voru civilisă Orientulu? Asupră moralității germane domnescu foarte multe prejudeții, a căroru statistică arată în destulă putienulu ei fundamentu.

Fără a ne întinde astadi asupră acestei interesante cestiuni, care merita unu studiu special, vomu notă aci câte-va cifre caracteristice.

Pre cându în Franța, nu sîntu de locu mai multu de 7 nasceri nelegitime la 100 de nasceri în generalu, în Prusia sîntu 8 și jumătate la 100; în Saxonia și ducatul de Baden 16 la sută; în Bavaria 23 la sută. Aceste cifre sîntu estrase din documente publice germane. Să studiemu acum pre aceia cari se lauda că au primitu misiunea providentială de a civilisă orientulu, și că terminu de comparațiune, să reamintim că în România sîntu mai putienu de 3 nasceri nelegitime la sută. Dă, în Austriă propria gasimu 29 la sută, în Siria 28 la sută, în Carinhia 40 la sută, etc. în toate orășelele mari din Austriă fără excep-

țiune numărulu nascerilor nelegitime întrece pre acelu alu legitimelor, și într'unulu, la Olmutiu, gasimu 70 nasceri naturale la 100 de nasceri în generalu.

Deca din contra esamînăm provinciile pre cari germanii încă nu le-au prea „civilisat”, vomu fi uimiți de superioritatea lor morală. Astfelu în Doivonia și în Dalmatia, nu sîntu decăt trei nasceri nelegitime la sută, în Transilvania 5, și în fruntariile militare numai 1½ la sută!

Astu-feliu eata o lege bine stabilită. Pretutindeni unde țiera este slava sau română, nascerile nelegitime sîntu la extremitate putiene; pretutindeni unde țiera este germană, nascerile nelegitime sîntu enorme. Și în orășelele capitale ale imperiului nascerile nelegitime sîntu totu-déun'a superioare în numărulu legitime.

S'a încercatu a se slăbi efectulu acestor cifre caracteristice punendu în dubiu că nascerile nelegitime sîntu unu semnu siguru de starea moravurilor. Refusăm a discuta acestă teorie condamnabilă. Dă numărulu spaimentatoriu alu prostituatelor în principalele orășe ale Germaniei arăta într'unu modu irecusabilu încă depravatiunea moravurilor germane.

Se găsescu într'unu raportu prezentatu Reichstagului la 30 Martiu 1869 și datu la lumina la noi de d. Léouzon le Duc, cifre spaimentătoare în acestă privință.

Astu-feliu este poporul ce se pretinde chiamatu să populeze partea centrală și orientală a Europei pentru a pute să oprime occidentulu.

Fia sau nu demnu de unu asiă mare rolul noi trebuie să recunoștemu că elu nu neglige nici unu medilocu pentru a ajunge sa-lu îndeplinească. Cu spaima trebuie să comparăm activitatea pasionată ce germanii consacra pentru a întinde naționalitatea lor cu indiferența ce aceste cestiuni asiă de interesante intempina în țiera noastră. Martori orbi și inerti ai acestor mari evenimente, francesii voru plăti scumpu, poate, neexcusabilă lor apatie.

„Tr. Carp.”

Școala centrală din Branu e radicata la școala capitală publică.

Hartia prea onoratului scaun protopopescu dto 24 Septembrie a. tr. prin care se aduce la cunoștința on. eforii școlare din Branu, decisiunea

prea venerab. Consistoriu archidiece-sanu, referitoare la radicare școlilor centrale din Branu la școala capitală publică e de cuprinsulu urmatoriu:

„Onorata eforia școlară!”

„Me grabescu cu plăcere a ve anunția, că protocolulu ședinței sinodului parohiale de acolo din 20 Maiu, ținutu pentru radicare școlei poporale inferioare la școala capitală cu patru clase, prea venerab. consist. după ce s'au convinsu de medilócele ce dispune fondulu școlariu pentru acoperirea lefelor invetiatorești, în ședința sa din 6 Septembrie 1874 Nr. 218 școl. — consist. 448, a aprobatu cererea domniă voștră și de aicea incolo recunoșce și dechiara școlă acestă de școala poporală capitală cu patru clase pre baza articulu de lege 38 ex 1868 cap. III § 11 de publică, asemenea școlei noastre normale capitale din Brăsovu și Satu-lungu etc. — iera invetiatorii de astadi se iau provisorminte spre știința datori fiindu în terminu de unu anu de dila depune esamenu de calificatiune, stat. org. art. 1 § 13 al. 3 și regulamentulu provisoriu din 1873 § 13 și 7.”

Acestă, vi se aduce la placuta cunoștință cu acelu adăsu că sa o publicati poporului în biserică pre Dîminecă venitoră și sa o petreceti în protocolulu înaltelor normative pro memoria.”

Zernesti etc.

Acestă dorită și imbucurătoare în cunoștințare, onorată eforia școlară în ședința sa ordinară din 4 Novembrie v. 1874 ad. 2 o ia spre cunoștință cu viaa plăcere.

Branu în 15 Maiu 1875.

Teodoru Popu,
direct. școl.

Esamenu. În contielegere cu onorată eforia școlară și cu dlu admîș. ppescu s'au hotăritu diu'a de 24 Iuniu v. a. c. a se țină esamenu de vîră la școlele capitale din Branu clasă III-a și IV-a. Eu unulu totu-déun'a amu iubit și doritu observările și critică în ori și ce afaceri, și deca critică are unde-va locu, apoi în metodulu de propunere în școala e foarte bună, pentru că nimenea nu poate fi fără erori, cari numai prin critica se potu îndreptă.

Deci, precum totu-déun'a me amu bucuratu de unu număr frumos și mare de ascultatori, asiă a-si dori și acum a fi cercetatu de unu publicu

ECISIORA.

Studii esegetice.

(Urmare)

3. Limb'a, în carea s'a scrisu acestă evanghelie, e recunoscută de tota lumea că este cea elenă. — Chiaru împregiurarea acestă a datu ansă critice de Tübingen a denegă autenticitatea evangheliei, pentru că perfectă cunoștința a limbei elene, dice critică, presupune unu grecu de nascere; la acestă nu s'a potutu înalția unu judeu, și încă necarturariu.

Să trecemu cu vederea influența pogoririi Spiritului sântu (fapt. apost. 2, 1—5 seqq. și sa luăm cestiunea pre terenulu celu mai raționalu. Oare sa fia fostu lui Ioanu imposibilu a ști încă de teneru limb'a elenă, pre cându limb'a elenă eră asiă de vorbită de tota lumea, și în specie de Iudei, cari erau în continuu în atingere cu grecii? Si oare chiaru sa nu o fi știutu de tenerelu, că barbatu vietuîndu între greci vre-o 30—40 de ani sa-i fia fostu imposibilu a o înveti? Eu credu că nu, și cu mine fia-căre omu nepreocupatu.

Adeveratu este și nici că se poate negă, că limb'a evangheliei tradăza o cunoștință perfectă a limbei elene, pre carea scriitoriulu o manăza cu o ușurătate admirabilă. — Totu acestă evanghelie înse ne arăta, că

a) Modululu de cugetare și scriere este alu evreului nascutu, nu alu elenulu. Scriitoriulu citeza cuvintulu lui Ddieu îmbracatu în vestimente grecesci, dă cu corpul evreescu. Tota evanghelie, dela începutu până la fine este plină de expresiuni evreesci, traduse în limb'a greacă. Nu numai coraisme singuratece arăta pre autoriulu evreu, ci sufletulu evreescu se depinge în întreaga evanghelie. Insusi materialulu de cuvinte ne arăta acestă: provisiunea cea marginată de cuvinte și concepte, cari în cele mai multe cazuri se referă la Test. vechiu; metaforele vorbirei, cari și au rădăcinile în Test. v. arăta nutrementulu autoriului. Mai departe lips'a de periode, cari sîntu sufletulu scrierei grecesci, lips'a de particule, în loculu căroră pasiesce *καὶ* și *οὐν*, formarea paratactice a construcțiunilor, paralelismulu și rythmulu lor după datin'a vechia ebraică: toate aceste arăta unu spiritulu evreescu nu grecescu: unu evreu, carele a cugetatu evreescu și a scrisu grecescu, a scrisu grecescu asiă, precum profetii scriau evreescu. Fatia cu aceste considerațiuni Credner (Einleit. in d. N. T. 1, 200) dic: Limb'a în carea e scrisă evanghelie noastră caracterisăza pre autoriu, că pre unu barbatu, căruia i-a servitu de mediu limb'a greacă după o familiaritate mai îndelungată, spre aceea ce a cugetatu la începutu în limb'a resaritenă, și cu deosebire în cea palestiniană.

b) Precum limb'a, asiă și s. scriptura a Test. v. a fostu patriă spiritulu seu. Intregu modululu de cugetare este o coră a Testam. vechiu. Din contemplațiunea ebraică a evangelistulu se poate esplică sirulu celu grandiosu de tablouri, ce caracterisăza acestă scriere, și cari sîntu seu de totu necunoscute seu prea putienu scriitorilor de naționalitate greacă: asiă, ideă despre femeia carea nasce (16, 21. compar. cu Isai'a 21, 3. 26, 17. Osi'a 13, 12; despre pastoriulu bunu și reu: 10, 1—16, compar. cu Ezechilu c. 34, 37, 84. Isai'a 40, 11. Ierem. 2, 8. Zachar. 11, 3—5. 15—17, despre ap'a vieții 4, 10 comp. cu Isai'a 12, 3. 41, 18. 44, 34. Ieremi'a 2, 13 Zachari'a 14, 8. s. a. s. a.

c) Precum evangelistulu arăta unu spiritulu curatu evreescu, asiă se arăta acasă în datinele, ideile și relațiunile evreesci. Elu știe nu numai că după datin'a de atunci rigorosă eră oprită vindecarea în zile de sabbata (5, 1 seqq. 9, 14 seqq.) ci și că tăierea împregiuru în zile de sabbata este iertată (7, 22). Elu știe despre asteptarea lui Elia și a unui profetu că Moise (1, 21), știe închipuirea evreilor despre secretulu venirii lui Messi'a (17, 27), că imperatiei lui Messi'a i se adscriă durabilitate eternă și despre Messi'a însusi o permanentă eternă (2, 34.) Totu asiă știe elu că moravulu evreescu nu permitea unui Rabbi (invetiatoriu) a vorbi publice cu o femeie (4,

27), ca intrarea în o casa păgână se consideră că infectare (necurată, spurcare) pentru unu judeu (18, 28). Relațiunea cea neplăcută între judei și samarineni i e cunoscută (4, 20, 8, 48); mandria invetiatilor israeliteni, și despretuirea celor neinvetiați o cunoșce (7, 49); elu știe că la serbătorea de 7 zile se mai adăugea un'a di (7, 37) cunoșce datin'a înmormântărei la Iudei (11, 49. 19, 40.) cum și că deregatori'a mai înaltă evrească nu mai avea dreptulu a executa sentințe de mörte (18, 31).

d) Știința localităților până la amenunturi, chiaritatea în chronologia până la minutiosități documentăza pre evreulu nascutu, carele a vietuîtu în acele locuri, și a fostu marturu ocularu alu tuturor scenelor descrise (vedi 6, 2. 22 seq. 6, 3. 17. 22. 19; 4, 5 seqq. 8, 20. 10, 23. 11, 31. 18, 15 seqq.; 1, 19. 35. 43; 12, 1. 12. mai departe 2, 1. 4. 43. 52. 6, 22; 7, 14. 37. 11, 6, 77. apoi: 1, 38. 4, 6. 52. 19, 14. și 3, 2. 6, 16. 13, 30. 18, 28 s. a.)

Multe și puternice motive aru mai fi, cari aru trebui atinse, spatiulu înse nu ne ierta. Cele aduse sîntu de ajunsu spre a documentă naționalitatea evrească a Evangelistulu.

4. Amu amintitu de denegarea autenticității acestei evanghelie din partea criticilor naționaliști: Acestă a adăsu cu sine natură lucrulu. În

numerosu cu deosebire inteligentia de specialitate, care pôte scie considerá ori ce lucru din tóte punctele de vedere.

Teodoru Popu.

Sabiu, 23 Iunie 1875.

Duminec'a trecuta, precum s'a anuntiatu si in acést'a fôia, s'a tîenutu in Orlatu adunarea generala a subdepartiementului Asociatiunei tranne din tractulu Sabiului. In urm'a invitatiunilor facute atátu prin comune cátu si in particularu, sperámu ca adunarea acést'a va fi cu multu mai numeroasa cá cea din Sadu din anulu trecut, luându in considerare si impregiurarea, ca Orlatul forméza óre-cum unu centru*), unde se puteau aduná cu inlesnire mare comunele impoporate dimpregiuru.

Inse, durere, trebuie sa marturisiru, ca realitatea nu ne-a pututu multiamí de locu.

De nu erá dlu jude Maximu, dlu Tróné'a si Stoic'a impreuna cu stim. familii din Seliste, par. Hentesiu din Ocn'a, dlu Lebu din Cacov'a si alti doi trei domni, tóta adunarea erá sa o formeze cei cáti-va juni dela Sabiu.

Astfelu trebue sa ne exprimámu adenc'a nóstra parere de reu, fatia de dd. preoti si invetatori din giurulu Orlatului pentru neescusabil'a absentare dela acést'a adunare.

Cándu cei chiamati suntu atátu de nepasatori, unde aru fi sa dee tonulu, sa arete exemple ce putemu asceptá dela poporu**)?

O institutiune atátu de frumoasa, atátu de salutaria cum este Asociatiunea nóstra de nu va fi spriginita din tóte puterile nu pôte sa-si ajunga scopulu nici odata.

Cándu e vorb'a de midilócele nóstre de esistintia, cándu se tractéza de venitoriulu nostru, nu intielegu, ce cause ponderóse potu obveni, cari sa ne impuna, de a ne subtrage puterile, subsidiulu nostru si a ne denegá tributulu, ce suntemu datori a depune pre altariulu natiunei?

*) Dupa parerea nóstra centru mai corespunditoriu este Salistea pentru comunele cele cu populatiune mai numeroase din tîenutu.

**) Nu voimu sa escusámu pre nimenea, dara ne vine aminte ca preotii si invetatorii nostri, preste totu reu salarisati, inca potu dice:

„Unde-e greu,
Su de lipsa si eu.

Unde e bine

Nu e lipsa de mine!“

Óre pâna cándu sa ne totu plan-gemu asupr'a nepesárei inradecinate in tóte straturile natiunei nóstre? Óre n'au mai batutu pentru noi ór'a a unspredeceea?

Dar, destulu...

X In fati'a putienului publicu se deschise adunarea dupa 11 óre. Presied. Rvrd. d. Hanni'a deschise siedinti'a prin o cuventare fôrte potrivita, desfasurandu scopulu si intentiunea Asociatiunei, aretà folósele mari, ce pôte trage natiunea prin inflorirea Asociatiunei si imbarbatéza pre cei presenti sa nu-si pregete a-si depune obolulu intocm'a cá veduv'a, care are se aduca frupte insutite si inmiite. Dupa acést'a parochulu localu Bradu multiamesce dlui presied. in numele Orlatianiloru. Se alege o comisiune de 3 pentru conscrierea membriloru noi si a celorlora ajutatori. Vine apoi raportulu actuariului Dr. Olariu, dupa care ia cuventulu dlu jude sing. Maximu si se adreséza cátra poporu in terminii cei mai elocinti, cari au strabatutu la anim'a fia-cáruia.

Intr'aceea pre cándu urmá conscrierea membriloru, d-lu Comsi'a rostea de pre tribuna cuventarea sea despre pomologia. Despre acést'a observámu ca a fostu fôrte interesanta. A dóu'a cuventare anuntata, nu se putú tîené din caus'a inaintárii tempului.

Dupa cetirea rezultatulu conscrierii se decide, cá adunarea urmatoria sa se tîena in comun'a Boiti'a.

Pe urma se mai alege doi membri suplenti in subcomitetu dd. E. Brote si D. Comsi'a. Cu acestea se incheia.

Romania.

Cetimu in „Pressa“:

Ieri 2 Iunie, fiindu di de serbatóre, M. S. Domnitoriulu, insotitu de d. ministru de resbelu si mai multi d-ni senatori si deputati si alte persóne distinse au plecatu pre la órele 12 dela gar'a Cotroceni cu unu trenu specialu si au mersu la Giurgiu. Acést'a excursiune, care a avutu de scopu inspectarea flotilei nóstre de pre Dunare si o nóua barca cu vaporu, a fostu adevérata serbatóre si ovatiune continua in totu drumulu ducerii si întórcerii — dara care s'a terminatu cu unu accidentu fôrte regretabilu de ciocnire de trenu intre gar'a Filaretu

si gar'a Cotroceni, care din norocire nu a causatu de cátu óre-cari contusiuni, si despre care vomu vorbí mai la vale.

Pornindu din gar'a Cotroceni spre Giurgiu trenulu specialu cu care s'a facutu acést'a excursiune, M. S. Domnitoriulu a fostu intemnatu pre la tóte statiunile si in specialu la Coman'a de sute de tierani si tierance in costumele lor de serbatóre si cu buchete de flori, cari au salutat cu urári viue pre Mari'a Sea. La Giurgiu Domnitoriulu avú o primire din cele mai entusiaste din partea orasianiloru. Mergendu la Smárd'a, unde stationau vapórele nóstre Stefanu celu mare, Romani'a, Fulgerulu si nou'a barca cu vaporu, Mari'a Sea Domnitoriulu a fostu primitu cu salve de tunuri si viue eclamári din partea soldatiloru marinari ce asceptau cu vapórele bandierate.

Pre cándu Mari'a Sea inspectá vasele nóstre, cari aducu atátea servitii pentru paz'a frontierei Dunarene si transportarea trupelor, — a venit cu vaporulu turcescu la Smárd'a Pasia dela Rusciuk in mare tîenuta insotitu de unu generalu si alti oficeri superiori turci, spre a aduce omagie se Domnului romániloru, rugându-lu totu deodata sa bine-voiesca a merge si la Rusciuk spre a trece in revista armat'a turcesca si a visitá acelu orasiu.

Acést'a placuta surprisa a fostu primita cu gratiositate de Mari'a Sea, care a si pornitu cu vaporulu Stefanu celu Mare, impreuna cu d-nii senatori si deputati.

Cándu se apropia de Rusciucu vaporulu nostru cu Domnitoriulu, o salva de tunuri l'a salutat continuu pâna la desbarcare. Ací Mari'a Sea fu primitu cu cele mai distinse onoruri de cátra tóte autoritátile locale si de cátra intregulu corpu consularu din Rusciuk. Mari'a Sea trecú printre rendurile de infanterie, cavalerie si artilerie cari fura scóse in mare tîenuta si prezentara arm'a. Mii de ómeni stau in permanentia pre ambele tiermuri ale Dunarei spre a salutá pre Suveranulu Romaniei. Dupa primirea ce avú locu la palatulu Pasiei, si in urm'a unei ploii repedi, Mari'a Sea Domnitoriulu se întórse totu pre vaporulu Stefanu celu Mare si porní spre Giurgiu insotitu de cántulu musiceloru si de bubuitulu salveloru de tunuri.

fest u. stark im Glauben, erfüllt vom Geiste der Wahrheit und Liebe, lebendig in christlicher Gesinnung, und predigt den Christus, der eben so wahr in der Geschichte dasteht, als in allen christlichen Herzen lebt, so wird der Zweifel keine Macht gewinnen.“ (de Wette — Kurze Erklärung d. Evangeliums und Briefe Iohannis pag. 344 seq. 5 Ausgabe Leipzig 1863.)

Lupt'a acést'a asiá a absorbitu pre literatii Germaniei, încátu scrierile lor cu respectulu acestu obiectu aru formá o biblioteca respectabile. Pre cátu mi este cunoscutu literatii ortodocsi n'au luat parte la acést'a lupta desiérta, cu atátu mai putienu románi. Ei tari in credintia, nesguduiti prin sofisme, si cuprinsi cu alte lucruri mai folositorie, au lasatu pre germanii acompaniati de cáti-va francesi si anglesi sa-si sfarime capulu resfoindu tóta anticitateá venerabile, si ne reusindu la nimicu, séu cá sa dicu mai bine remanendu unde au fostu inainte de ast'a cu 100 de ani. Tóte opintirile scólei de Tübingen suntu spulberate prin opulu celu plinu de eruditune alu profesorelui dela universitatea din Lipsi'a. Dr. Chr. Ernst. Luthardt: Der Iohaneische Ursprung des vierten Evangeliums-Leipzig 1874, pre carele l'asiu recomandá preotimei nóstre, carea se ocupa cu literatur'a bisericésca.

Aru fi prea inmodestu dela mine a cere cá colónele acestui diariu sami permita o espunere a punctelor

— Plecându din Giurgiu cu acelasu trenu specialu, Mari'a Sea Domnitoriulu si toti cei ce l'u insotiau au sositu fôrte bine si satisfacuti de acést'a placuta si animata excursiune, cándu de odata, intre gar'a dela Filaretu si Cotroceni, la o mica statie de cantonu, trenulu in locu sa mérga pre lini'a principala a apucatu pre lini'a laterala, unde stationau multe vagóne, pre cari le-a isbitu cu fortia si le-a stricatu in mare parte. Acestu accidentu, pre cátu s'a vedíutu, a provenitu din neglenti'a impiegatului insarcinatu cu schimbarea sine-loru, care n'a deschisu lini'a care trebuiá si-a uitatu deschisa pre aceea a garei si vagóneloru stationarie. Acestu impiegatu este arestatu.

Forti'a inse cu care venea trenulu specialu despre Giurgiu a fostu demolita prin o rapede slabire a vapórei. Acést'a demolire a intielei a facutu cá isbirea sa nu fia atátu de tare si sa nu se intemple nici o nenorocire, afara de câte-va contusiuni. Mari'a Sea Domnitoriulu a avutu o lovitura la unu picioru, iéra d. dr. Davila, si cáti-va senatori si deputati au avutu óre-cari mici contusiuni.

De ací pâna la Cotroceni, pre o mica distantia au mersu toti pre jos.

Astfelu avurámu neplacerea a inregistrá si acestu urátu accidentu, pre lângá placutele impresiuni ale acestei excursiuni.

— Ne asteptámu a vedé in viitoriu luându-se mai multe precautiuni si dandu-se mai multa ingrigire din partea inspectoriloru linieloru de feru, mai alesu cándu caletoresce insusi capulu statului.

Dupa informatiunile ce avemu acestu accidentu a fostu efectulu numai alu neglenti'i unui micu impiegatu, care trebuiá a întórce lini'a dupa calea de garagiu pre calea principala, la unu punctu intre gar'a Filaretu si Cotroceni. Acestu impiegatu subalternu, a uitatu ori a negligniatu (unii spunu ca erá si ametitu de vinu) a întórce fusulu care puneá lini'a pre calea sea. Acést'a linia a remasu dara întórta spre calea de garagiu, pre care se afla stándu mai multe vagóne incarcate cu petrisiu. Cándu trenulu princiaru a sositu, a intratu negresitu pre calea de garagiu si a lovitu vagónele cu petrisiu, sfaramându vr'o patru séu cinci dintrensele. Lovirea s'a simtitu, se intielege, in totu tre-

pre lângá cari s'a invértitu polemia, de óre-ce la acést'a s'aru recere unu spatiu mai estinsu. Altu-cum nu credu a fi asiá interesanta acést'a cestiune pentru preotimea nóstra cea tare in credintia, si de aceea in acést'a privintia verbum non amplius addam.

Facându acést'a scurta privire asupr'a evangeliiei in genere — dupa de Wette si Luthardt*) sa trecemu la insasi explicarea testului — in specialu insemnându inca odata déca in altele nu este nimicu nou sub sore (Ecl. Sol. 1, 9.) apoi cu atátu mai putienu in studiele mele esegetice, ba nici pôte sa fia, ci din a altor'a amu luat, altii au semnatu si eu amu seceratu, altii s'au ostenitu, si eu amu intratu in ostenel'a lor (Ioanu 4, 37 seq.)

Spre inlesnirea priceperii, si cu respectu la spatiu, nu voiu espune in explicarea testului diferitele opiniuni si numele esegetiloru, a caroru suntu acelea, ci numai simplu explicarea intielesului, séu rezultatulu — amesuratu spiritului bisericeii nóstre — ce s'a ajunsu prin combinarea diferiteloru pareri. Numai in locurile cele mai importante voiu insemná si numele esegeticului a cáruí opiniune s'a luat.

*) Opurile citate

câte-va trasuri sa-mi fia permisu a atinge ce-va despre acést'a.

Evangeli'a a IV a lui Ioanu, inca in véculu alu II-lea crestinescu erá cunoscuta sub numele de evangeli'a lui Ioanu, adeca scrisa de Ioanu apost. (Ireneu III 2—4). Nici odata n'a plesnit cuiva prin minte sa-i traga la indoiéla autenticitateá, pâna la finea secului trecut si inceputulu celui presentu.

In 1792 Evansen Edw. o ascrise unui platonicu din véculu alu doilea. Unu anu mai târdiu fu combatutu aspru de Priestley si Simpson.

Trei anglesi au aruncatu o schinteá spre a aprinde intréga teologi'a Germaniei: Celu de intráiu dintre germanii necredinciosi si iubitori de scrutári fú Eckermann, la 1796, carele denegá autenticitateá evangeliiei. Si fiindu ca vorb'a nasce vorba, altii se sculara spre a-lu combate. Apoi precum este totu déun'a la celu invinsu, ca cauta mereu a fi invingatoriu: asiá si acum. Fia-carele 'si aflá partisans: se incinge o lupta literaria, ce din ce in ce luá dimensiuni mai mari, pâna aduse tóta preotimea culta a Germaniei in dóue tabere. Din anu in anu iesu la lumina scrieri totu mai dese si mai sistematece: tóta anticitateá este scrutata, scriitorii atátu bisericesci cátu si profani suntu conturbati in odihn'a lor si pipaiti din firu in peru; harthii desconsiderate si uitate prin biblioteci se resforescu — atátu de o

parte cátu si de alt'a, spre a aflá vre-unu argumentu pro séu contra evangeliiei. Acést'a lupta este condusa de barbatii cei mai distinsi pre terenulu literaturei: universitátile pórtá cárm'a. Scól'a lui Schleiermacher din Berlinu, cea din Lipsi'a si Halle iau defensiv'a in contra scólei lui Baur din Tübingen, urmatu de Heidelberg si Ien'a. — De câte-va diecenii, lupt'a intre literatii germani este asiá de inversunata, si cu atát'a pondu condusa, încátu, se pareá ca dela rezultatulu ei va aterná si viétia crestinismului. Inca dela 1840 incóce toti cáti se tîneau ce-va in putere apucau pén'a dupa scól'a de carea apartineau spre a combate séu aperá autenticitateá evangeliiei a IV, asiá încátu la 1845 se plange renumitul esegeticu de Wette: „Ein grosser Theil unserer Theologen (leider selbst der jüngeren!) stellt sich die Aufgabe, die evangelische Geschichte in allen Theilen historisch zu sichern und aufzuklären, und sieht die Lösung derselben für so nothwendig an, als wenn darin die Lebensfrage des Christenthums wäre. Ich sehe aber in diesem historischen Eifer eine grosse Befangenheit und eine verderbliche Verirrung“ apoi continua pe pag. urmat: „Aber wenn das Volk davon Kenntniss erhält, dass die Theologen manche Punkte der evang. Geschichte in Zweifel stellen, so geht es weiter und zweifelt an dem Ganzen. Seid nur, ihr Führer desselben, recht

nulu si din asta ciocnire s'au ranitu usioru câte-va persóne. Mari'a Sea a fostu asemenea lovit la picioru; acum inse este mai lecutu.

Asiá dara numai o simpla negl-gentia a fostu caus'a acestui accidentu. Instructiunea inse se urméza, si cul-pabilulu de acésta neglgentia 'si va lua pedéps'a ce merita.

Din tóte pârtile au sositu Mariei Sele marturii de simpatie si felicitári pentru ca nu a suferitu nimicu. Afliámu inca ca din mari suverani straini au tramisu dejá Mariei Sele felicitári prin telegrafu.

Proiectula de respunsu camerei la discursulu tronului.

Prea inaltiate Dómné! Represen-tanti ai tiei, chiamati in sessiune extraordinaria dupa o nóua alegere generale, venimu a ve dá celu dintáu cuventu alu nostru exprimandu-ve sen-timentele nóstre de devotamentu si iubire pentru persón'a Mariei Vóstre si pentru dinastie.

In miscarea ce s'a produsu cu ocaziunea preinoirei adunári deputa-tiloru, corpulu electoralu s'a pronun-ciatu in marea sea majoritate pentru politic'a urmata de guvernulu Mariei Tale. Tiér'a satula de lupte, de teorii, si de agitatiuni sterile cari nu potu decátu sa compromita adeverat'a li-bertate, precum si interesele sele cele mai vitale, a vediutu cu multamire ca guvernulu seu se intaresce si se intemeiază.

Cu unu guvern conservatoru, espresiune a unei camere conserva-tóre, intielegerea s'a potutu lesne sta-bili in cursulu unei intregi legislaturi, intre puterea executiva si puterea le-gislativa; institutiunile nóstre au po-tutu functuná in unu modu normalu, si cestiuni de mare importantia pen-tru prosperitate si liniscea publica, s'a potutu resolvá.

Inspirati de aceleasi idei, condusi de aceleasi principiuri si imbarbatati de esemplulu ce ne-a datu adunarea care ne-a precedatu, vomu continuá si noi oper'a inceputa pentru cá astu-feliu statulu nostru, prin puterea drep-turiloru sele, sa continue a inspirá in-credere si respectu.

Urmandu o politica ferma, dara intielépta, vomu fi pururea gat'a a cooperá cu guvernulu Mariei Tale pentru mentienerea si exercitiulu drep-turiloru nóstre autonome precum si pentru desvoltarea continua a relatiu-niloru nóstre internationale.

Progresulu materialu realisatu in tiéra prin saversirea atátoru lucrári publice de cea mai mare importantia, va fi dupa noi, unulu din elementele principale a desvoltári acestoru re-latiuni. Drumurile de feru dejá con-struite au datu unu aventu puternicu comericiulu nostru; legandu-le cu căile ferate ale Europei centrale, prin junc-tiunile proiectate, ne vomu pune in comunicatiune mai intinsa cu celelalte tieri, si vomu contribuí astu-feliu a activá progresulu si a desvoltá pros-peritatea publica.

Adunarea regreta, Pré inaltiate Dómné dimpreuna cu Mari'a Ta, go-lulu ce s'a facutu in scaunulu metro-poliei Ungro-Vlachiei prin incetarea din viétia a inaltu Présantulu Metro-politu Nifonu. Inspirati de iubire cá-tra biseric'a romána care a avutu pri-villegiulu de a adaposti in altariulu ei, si in seculi de suferintie natiunalitatea nóstra, cá fii piosi ai sei, avemu cre-dinti'a ca succesorile seu va scí a se mentiné la aceeasi inaltime si a intári legaturile seculare cari esista intre natiunea romána si intre biseric'a ei libera si autocefala.

Sa traiti Mari'a Ta!

Proiectula de respunsu

la mesagiulu tronului, elaboratu de co-missiunea alésa de senatu.

Pré inaltiate Dómné,
Convocatu in sessiune extraordi-

naria, senatulu recunósce, impreuna cu guvernulu Mariei Tale, tóta impor-tanti'a lucrárilor de cari are sa se ocupe in cursulu sessiunei.

Moral'a sánteii religiuni este basea educatiune omului, si scaunulu bise-riciei nóstre autocefale nu trebuia sa remana multu tempu vacantu.

Senatulu este fericitu a vedé ca alegerea Metropolitulu primatu alu Romaniei a devenitu unu faptu inde-plinitu.

In desbaterile sele asupr'a con-cessiunei drumuriloru de feru Ploiesci-Predélu si Ajudu—Ocn'a, senatulu nu va perde din vedere ca este de onó-rea precum si de interesulu econo-micu alu tiei cá lini'a Ploiesci—Pre-délu sa fia terminata la epoc'a stipulata.

Reinoirea camerei legiuitóre, pen-tru inte'i'a óra fára disolvare de cându constitutiunea s'a pus in aplicare, este unulu din semnele caracteristice ale unui guvern intieleptu, este un'a din consecintiele principiiloru de ordi-ne, de stabilitate, de progresu si de libertate, principie care au prinsu ra-decina in tiér'a nóstra si care din ce in ce voru dá rezultate mai palpabile sub auspiciile Mariei Tale.

Ultimele alegeri au datu guver-nulu Mariei Tale ocaziunea de a aretá o moderatiune necontestata si totu odata de a asigurá prin mesuri intie-lepte liber'a espresiune a vóintiei tiei.

Nu s'a potutu inse, din nenoro-cire, evitá câte-va regretabile episode; si senatulu crede ca esperinti'a facuta va indemná pre guvernulu a propune modificárele necesarie la procedur'a legii electorale, pentru a garantá com-plect'a libertate a votulu, fára inse a atinge principiile ei fundamentale con-sacrate prin constitutiune.

Statulu románu, micu prin nu-merulu locuitoriloru sei, va fi mare si puternicu prin respectulu legiloru, prin intarirea credintiei nóstre reli-giose, prin respandirea instructiunei, prin desvoltarea variiloru sele sor-ginti de avutii, prin organizarea sea din intru, prin continuarea unei poli-tice ferme si totu-odata intielepte, tientindu in acel'asi tempu a respectá puterile garante, si a face sa i se res-pecte autonomi'a si drepturile sele ab antiquo.

Pre acésta cale, senatulu va con-tinuá a dá totu concursulu seu gu-vernulu Mariei Tale.

Sa traesci Mari'a Ta!

Sa traésca Mari'a Sea Dómn'a!

Raportora: N. Turnescu,

Varietáti.

Georgiu de Grabovschi, con-sil. reg., censoru, membru alu munici-palitatiéi Budapest'a, censoru alu filialei dela banc'a nationale, consiliariu alu di-rectiunei dela prim'a cassa de pastrare din patria, si a altoru institute financiale, veru alu Escelentiei Sele repausatu-lui Archieppu si Metropolitu Andreiu odinióra baronu de Siagun'a, a repau-satu Dumineca nóptea spre Luni 8/20 Iuniu in pripa de dilatatio cordis in etate de 59 ani, lasându fratelui seu Aug. Grabovski o avere de 6—700,000 fl. Repausatulu a fostu unu barbatu fórté stimatu in societate preste totu, dara cu deosebire in lumea comerciale, pentru ca elu intruniá tóte virtutile unui omu si a unui comerciant. Elu erá stimatu de toti concetatenii sei fia ori ce natiu-nalitate si pentru activitatea sea carea o dovedí si inainte de mórté cu cá-te-va óre in siedinti'a comitetulu dela banc'a de asecuratiune si de creditu „Haza“ la care participa fórté activu. Natiunea, biseric'a nóstra si in fine patri'a a perdutu unu barbatu fórté bravu! Fia-i tierin'a usióra!

Maialulu sodaliloru romani ce s'a serbatu dumineca in Dumbrav'a Sabiului a decursu fórté frumosu. Tempulu au fostu favoritoriu de totu si asiá si inbitorii de pe-trecere in verdetia si la umbr'a vechiloru stejari fura numerosi. Diminét'a la 8 óre, dupa ce esecuta music'a militaria doue piese inaintea localulu Renniunei, unu numeru de membri procesara cu music'a si cu sté-gulu reuniunei in frunte pâna in Dumbrava. La 1 óra s'a intrunitu o massa comuna si dupa 2 óre s'au inceputu jocurile, dintre cari „Romana“ se esecutá asiá de bine incátu castigá aprobarea si placerea tuturor. Coin-cidendu maialulu acest'a cu adunarea sub-despartimentulu Asociatiunei tienuta la Orlatu, din inteliginti'a romána participántii n'au fostu asiá numerosi. Pre la 5 óre onorá cu presentia sea Reuniunea Précurviosi'a Sea P. Archimandritu si Vicariu archiepiscopescu Nicolau Pope'a, carele fu intempinatu de membrii cu aclamatiuni, insotitu de dlu se-cretariu archidiececanu N. Fratesiu; mai departe dlu capitán c. r. in pensiune Const. Stezariu, dlu adv. Dr. Racuciu, dlu subjude Ioanu Teontia, dlu Dir. V. Romanu si altii in parte cu familiile dloru sele. —

O parte frumósă a maialulu acestui'a, cá si a celoru-lalte din anii trecuti, este purtarea cea solida si putemu dice nobila a sodaliloru nostrii si apoi armoni'a si fra-tiésc'a concordia, ce castiga din anu in anu terenu, intre industrialii de diversa natiu-nalitate din locu.

Petrecerea se termina sér'a la 10 óre cându Reuniunea erá dejá in cetate.

*** Multiamita publica. Branu 30 Maiu 1875. Recunoscinti'a pentru fapte mari ani-móse se póte amaná, dara nici decum si nici odata nu póte si nu trebuie a se uitá. Deci mi tienu de strensa datorintia, in nu-mele scóleloru si a conferintiei invetiatoresci a aduce la cunoscinti'a onor. publicu urma-tórele donatiuni:

1. „Epistola deschisa“ adresata dom-nulu Redactoru alu „Tel. Rom.“ de La-dislau Vaid'a secretariu ministerialu Bra-siovu 1873.

2. „Istori'a regimentulu II-lea roma-nescu granitariu transilvanu“ de G. B. (Georgiu Baritiu) Brasiovu 1874, donata de d. jude primariu alu Branulu infer. si efor. scolar. Ioanu Stoianu.

3. a) „Statutele asociatiunei pentru spriginirea invetiaceiloru si sodaliloru rom. meseriasi in Brasiovu 1874.

b) Memorandulu substernutu casei re-presentative a dietei ungr. de rom. bra-sioveni dela biseric'a st. Treimi la anulu 1871, in caus'a vechiei controverse — cu grecii — . Pest'a 1874.

c) Portretulu marelu erou din 1848 Avramu Iancu — pusu in ramu.

d) O cadra ce representa Iassii nu-mita: „Souvenir de Iassy“, in lungime de 0.95 m. iéra in latime de 0.67 m. tóte obiectele acestea de sub Nr. 3 lit. a) b) c) si d) sunt donate de dlu comerciant din Brasiovu Ioane Pensioiu.

4. „Manualu de limb'a germana“ de I. Doré'a directorulu scólei capitale din Satulungu Brasiovu 1871.

5. „Trompet'a Carpatiloru“ din Bue-resci, in 2 exemplare, unulu pentru corpulu invetiatorescu branénu, altulu pentru scól'a capitala sub adres'a „directiunei“, de d. Ce-saru Boliacu.

6. „Limba Materna“ de d. Dr. Ha-rionu Puscariu Protos. archiep. si profes. alu institutulu archid. teologicu si peda-gogicu Sabiiu 1875.

Tóte acestea se voru pastrá pentru scóla si conferintia, spre care scopu s'au si tramisu; deci braviloru domni autori si do-natori li se aduce cea mai viua multamita si recunoscinti'a pentru aceste daruri.

In numele scólei capitale si a confe-rintiei invet. braneni

Teodoru Popu,
direct. scol. si pre-sied confer.

*** Procesu. Societatea drumuri-loru de feru din Romani'a (Bleichröder-Staatsbahn) este datória intreprindie-

toriloru Lenglet si Zawadzki 900,000 franci. In contractu este stipulata com-petinti'a tribunalulu urbanu din Ber-linu. Societatea inse a recesu dela stipulatiunea acést'a, cându Lenglet si Zawadzki au parát'o la tribunalulu din Bucuresci. Curtea de cassatiune respinge procesulu sub cuventu ca tribunalele románe nu sunt competente sa de judece afacerea acést'a, de óre-ce in contractu sta apriatu care tribunalu are sa de judece. Acusatorii s'au adresatu cátra cei mai celebri juristi din Franci'a, precum sunt Valette, Colmet d'Ange, Jules Favre s. a. intrebându-i de parerile lor, ca in casulu de fatia sunt competente tribunalele románe? Juristii acesti'a au dechiaratu ca sunt competente si ca alta interpretatiune a curtiei de cassatiune din Bucuresci este „totu atátu de injuriósa pentru autoritátele judiciarie din Romani'a cátu si in contradictiune cu principiile cele mai nedubitabile ale dreptulu civile si internationalu.“ Lumea astépta cu mare incordare sa véda cum se va terminá acestu procesu celebru si toti juristii din Bucuresci se ocupa cu mare interesu cu densulu.

Nr. prot. 102/1875.

Concursu,

Pentru ocuparea statiunei de alu doilea parochu in comun'a Topárcea, scaunulu Mercurei, se deschide con-cursu pâna la 30 Iuniu a. c. st. v. —

Doritorii de a ocupá acésta sta-tiune de a 3-a clasa sa binevoiesca a-si adresá cererile dloru, — instruite con-formu statutulu organicu si conclu-selor sinodulu archidiececanu din an. 1873, subsemnatulu oficiu ppresbiter-ralu pâna la terminulu indicatu.

Dotatiunea acestei statiuni e:

I. Folosirea a 11 jug. 297° pa-mentu parte aratoriu parte fenatiu.

II. Accidentiile stolari regulate dupa 205 familii; — cari tóte com-putate dau o suma de preste 400 fl. v. a.

Mercurea in 29 Maiu 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu concerninte.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or. alu Mercurei.

I. D r o c u ,
adm prot.

(2—3)

Depuneri de capitale spre fructificare.

Se primesce la Institutulu sub-semnatu.

a) pre lănga anuciarea radicării in sensulu statuteloru cu 6% interese

b) sub condițiune de a se anun- ciá institutulu radicarea depunerei la trei luni inainte cu 6 1/2 % interese

c) sub condițiune de a se anun- ciá institutulu radicarea depunerei la siese luni inainte, cu 7% interese.

Cu privire la condițiunile b) si c) deponentulu are a se dechiará in diu'a depunerei, căci altcum inlocarea se va privi cá urmata sub condițiunea a).

Interesele inceptu cu diu'a, care urméza dupa diu'a depunerei, si in-céta cu diu'a premergatória dilei, in care se radica depunerea cu acelu adausu inse, ca numai dela acele ca-pitale se dau interese cari stau de-puse la institutu celu putienu 15 dile.

Depunerile tramise prin posta pre lănga comunicarea adresei depo-nentelu se resolvu totu-déun'a in diu'a primirei. Asemene se potu efectuí prin posta anuciári si radicári de capitale.

Sabiiu, 17 Iuniu 1875.

„Albin'a“

Institutu de creditu si de eco-nomii in Sabiiu.